

Zařazení do číselníku CEP:

Grantová agentura České republiky

Čá<u>st A</u>

	Žádost	o udělení standardního grantu		
Datum podání: 26.03.2004	Čí 40:	slo podoboru(ů) 5	Registrační číslo: 405/05/0533	
UCHAZEČ a NAVRHO	VATEL			
Uchazeč: Západočeská univerzita v P	lzni		IČO: 49777513	
Sídlo:	Univerzitní 8, Plzeň, 3	30614		
Navrhovatel:	PhDr. Furat Rahman	, Ph.D.		
Pracoviště navrhovatele:	Fakulta humanitních	studií, Plzeň, Sedláčkova 38		
Rodné číslo: 6702031875	Telefon: 377635323	Fax:	E-mail: rahman@ksa.zcu.cz	
Název projektu česky:	abylónských textů publikovany	ý na síti intarnat		_
Název projektu anglicky:	l Babylonian Texts published o			_
Klíčová slova česky:	Starobabylónské texty	y;textový korpus;asyriologie;klínopisná	studia	
Klíč. slova anglicky:	Old Babylonian Texts	;Text Corpus;Assyriology;Cuneiform S	tudies	
Datum podání *):	26/03/2004	Datum zahájení:	01/01/2005	
Doba řešení (roky):	3			
	AI,Jazykověda			

Odborní spolupracovníci, kteří se budou podílet na řešení výše uvedeného projektu.

Jméno a příjmení	Instituce	Podpis
PhDr. Lukáš Pecha, Ph.D.	Západočeská universita v Plzni	
vypracování grantové přihlášky a budou se j Statutární orgány pracovišť svým podpisem finančními požadavky v grantové přihlášce a řídit v případě udělení grantu. Navrhovatel a spolunavrhovatelé souhlasí, a	pisy stvrzují, že se seznámili s pravidly Grantového systému GA ČR platnými imi řídit i po event. udělení grantu. stvrzují, že navrhovaný projekt navazuje na obecné zaměření pracoviště, že se a že souhlasí s podmínkami pro finanční podporu uvedenými v Grantovém sys by údaje uvedené v této žádosti byly použity pro vnitřní informační systém Ganázvu a anotace projektu v případě udělení grantu.	e seznámili s věcným obsahem i stému GA ČR a budou se jimi
Podpis navrhovatele (Rahman)	Statutární orgán uchazeče (funkce, jméno, podpis, razítko)	Datum

Část Abstrakt

Navrhovatel:

PhDr. Furat Rahman, Ph.D.

Název projektu:

Elektronický korpus starobabylónských textů publikovaný na síti internet

Podstata navrhovaného projektu (max. 15 řádek) - česky

Cílem projektu je vytvořit obsáhlý a reprezentativní elektronický korpus starobabylónských textů. Tento korpus bude obsahovat texty ze všech žánrů starobabylónského písemnictví (dopisy, ekonomické dokumenty, smlouvy aj.) a bude publikován na síti internet. Stávající edice starobabylónských textů budou konfrontovány s originály klínopisných tabulek (kolace). Projekt zahrnuje rovněž vytvoření katalogu, jenž bude obsahovat relevantní informace o jednotlivých textech (provenience, datování, druh textu, bibliografické údaje). V textech bude možné fulltextové vyhledávání. Redakční systém v anglickém jazyce umožní aktivní zapojení zahraničních badatelů.

Podstata navrhovaného projektu (max. 15 řádek) - anglicky

The aim of the proposed project is developing an extensive and representative electronic corpus of the Old Babylonian texts. This corpus will include texts from all the genres of the Old Babylonian texts (letters, economic documents, contracts etc.) and will be published on the internet. The present editions of the Old Babylonian texts will be compared with the original cuneiform tablets (collations). The project also includes the creation of a catalogue, which will comprise relevant information about individual texts (provenance, date, text group, bibliographical notes). In the texts, fulltext searching will be possible. The editorial system in English will enable participation of other colleagues from the international scientific community.

other concugues from the international scientific community.	
Podpis navrhovatele (Rahman):	Datum:
1 ouplis navinovatore (Ramman)	Datain

Část B-sumy

Uchazeč: Západočeská univerzita v Plzni - Fakulta humanitních studií	Registrační číslo:	405/05/0533
--	--------------------	-------------

Navrhovatel: PhDr. Furat Rahman, Ph.D.

1) Celkové předpokládané náklady na řešení projektu ze všech zdrojů financování na jednotlivé roky jeho řešení (finanční údaje uvádějte jako celočíselné hodnoty v tis. Kč)

	1.rok	2.rok	3.rok	Celkem
Náklady ze všech zdrojů financování	505	484	480	1469

2) Celkové předpokládané náklady na řešení projektu z jednotlivých zdrojů za celou dobu jeho řešení

(finanční údaje uvádějte jako celočíselné hodnoty ${\bf v}$ tis. ${\bf K}{\bf \check{c}}$)

Jednotlivé zdroje finančních prostředků na řešení projektu	tis. Kč
Celkové grantové prostředky požadované z GA ČR	1469
Ostatní veřejné prostředky nepatřící do státního rozpočtu	0
Neveřejné zdroje financování - vlastní zdroj uchazeče	0
Celkem	1469

3) Celkové náklady na řešení projektu požadované od GA ČR

(finanční údaje uvádějte jako celočíselné hodnoty ${\bf v}$ tis. ${\bf K}{\bf \check{c}}{\bf)}$

	1.rok	2.rok	3.rok
Věcné náklady celkem	289	268	264
Investiční prostředky celkem	0	0	0
Mzdové náklady celkem	216	216	216
Celkem na řešení projektu	505	484	480

Podpis navrhovatele (Rahman):	Datum:

Část B-rozpis

Finanční prostředky požadované od GA ČR pro pracoviště navrhovatele (uchazeče)

(finanční údaje uvádějte jako celočíselné hodnoty ${\bf v}$ tis. ${\bf K}{\bf \check{c}}$)

Západočeská univerzita v Plzni - Fakulta humanitních studií PhDr. Furat Rahman, Ph.D. Uchazeč: Registrační číslo: 405/05/0533

Navrhovatel:

		1.rok	2.rok	3.rok
Věcné prostředky podle čl. 3.2.1 Grantového systému GAČR				
Provozní náklady - materiál, drobný majetek a pod.		46	37	43
Služby - konzultace, zakázky, publikační a ediční náklady		55	20	25
Příspěvek na režii pracoviště navrhovatele nebo spolunavrhovatele		15	15	15
Cestovní náklady, konference, úhrady za pobyt zahran. pracovníka		97	120	105
Sociální a zdravotní pojištění a FKSP (37% z mezd)		76	76	76
Stipendia studentům a doktorandům celkový počet 3)	0	0	0	0
Věcné prostředky celkem		289	268	264
Hmotné a nehmotné prostředky investiční (jmenovitě) 1)	Celková cena 2)			
	0	0	0	0
	0	0	0	0
		0	0	0
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Investiční prostředky celkem	0	0	0	0
Mzdové prostředky - celkem, detaily uveďte v částech B-mzdy Mzdy řešitelského kolektivu	počet 3)	72	72	72
Odměny řešitelského kolektivu	0	0	0	0
Mzdy technického personálu		144	144	144
Odměny technického personálu		0	0	0
Ostatní osobní náklady (celkem)		0	0	0
Mzdové prostředky celkem		216	216	216
Celkové prostředky z GA ČR		505	484	480

Podpis navrhovatele (Rahman):	Datum:
-------------------------------	--------

Příloha k B-rozpis

Zdůvodnění a rozpis finančních prostředků

Uchazeč: Západočeská univerzita v Plzni - Fakulta humanitních Registrační číslo: 405/05/0533

studií
Navrhovatel: PhDr. Furat Rahman, Ph.D.

Rozpis položek požadovaných pro 1. rok řešení grantového projektu

Věcné prostředky

1) Provozní náklady - materiál, drobný majetek apod.: 46 000,-

Do této položky náleží zejména náklady na nákup edicí starobabylónských textů a sekundární literatury potřebné k jejich zpracování. Zde uvádíme přehled publikací, které by měly být v prvním roce řešení projektu zakoupeny z grantových prostředků:

Charpin, D.: Archives familiales et propriété privée en Babylonie ancienne. Geneve 1980: 1500,- Kč

Charpin, D.: Le clergé d'Ur au siecle d'Hammurabi. Geneve et Paris 1986: 1500,- Kč

Dekiere, L.: Old Babylonian Real Estate Documents from Sippar in the British Museum. Part 1: Pre-Hammurabi Documents. Ghent 1994: 2200,- Kč

Dekiere, L.: Old Babylonian Real Estate Documents from Sippar in the British Museum. Part 2: Documents from the Reign of Hamurabi. Ghent 1994: 2200,- Kč

Dekiere, L.: Old Babylonian Real Estate Documents from Sippar in the British Museum. Part 3: Documents from the Reign of Samsu-iluna. Ghent 1995: 2200,- Kč

Dekiere, L.: Old Babylonian Real Estate Documents from Sippar in the British Museum. Part 4: Post-Samsu-iluna Documents. Ghent 1995: 2200,- Kč

Donbaz, V.; Yoffee, N.: Old Babylonian Texts from Kish Conserved in the Istanbul Archaeological Museum. Malibu 1986: 1800,- Kč

Frayne, D. R.: Royal Inscriptions of Mesopotamia IV. Old Babylonian Period. Toronto 1990: 7500,- Kč

Lieberman, S.: The Sumerian Loanwords in Old-Babylonian Akkadian. Missoula 1977: 2200,- Kč

Sigrist, M.: Old Babylonian Texts in the Horn Archaelogical Museum. Michigan 1990: 1400,- Kč

Sommerfeld, W.: Der Aufstieg Marduks. Die Stellung Marduks in der babylonischen Religion des 2. Jt. v. Chr. Neukirchen-Vluyn 1982: 1800,- Kč

van Lerberghe, K.; Voet, G.: Sippar-Amnanum. The Ur-Utu Archive. Volume 1. Ghent 1991: 2300,- Kč

Whiting, R. M.: Old Babylonian Letters from Tell Asmar, Chicago 1987: 1400,- Kč

nejnovější díl encyklopedie Reallexikon der Assyriologie: 3300,- Kč

Dále bude třeba zajistit nákup spotřebního materiálu

2 ks toneru do laserové tiskárny HP LJ 1100: 5000,- Kč

20 balíků papíru A4: 3000,- Kč

100 ks záznamových médií DVD-R+: 4500,- Kč

2) Služby: 55 000,- Kč

pořizování pracovních kopií publikací: 20 000,- Kč

programování SQL databáze a PHP skriptů: 35 000,- Kč

(zajištění vyváženého relačního modelu SQL databáze, realizace dynamických HTML stránek prostřednictvím PHP skriptů)

3) Příspěvek na režii pracoviště: 15 000,-

v rámci grantového projektu bude zapotřebí vyčlenit prostředky na zajištění činností prováděných na pracovišti navrhovatele, které budou nezbytné pro řádné plnění projektu (administrativní činnost, náklady na energii apod.)

4) Cestovní náklady, úhrady za pobyt zahraničního pracovníka: 97 000 ,- Kč

Pro zajištění žádoucí kvality a přesnosti zpracování bude nutné, aby navrhovatel a spolupracovník prováděli kolace starobabylónských tabulek a srovnávali originály těchto textů s publikovanými edicemi. Nezbytnou součástí projektu jsou tudíž cesty do světových muzeí, kde jsou uloženy rozsáhlé sbírky starobabylónských tabulek. Projekt proto počítá s vyčleněním prostředků určených k pokrytí nutných cestovních a pobytových nákladů. V rámci zapojení zahraničních badatelů bude rovněž třeba vyčlenit prostředky k zajištění jejich pracovních pobytů na pracovišti navrhovatele.

studijní pobyt v muzeu Louvre v Paříži:

letenka: 5000,- Kč

ubytování (10 dní): 20 000,- Kč

diety (10 dní): 15 000,- Kč
studijní pobyt v Britském muzeu v Londýně:
letenka: 5000,- Kč
ubytování (10 dní): 20 000,- Kč
diety (10 dní): 15 000,- Kč
pobyt zahraničního pracovníka (Dr. S. Ljosov, Moskva) na pracovišti navrhovatele:
letenka: 8000,- Kč
ubytování (5 dní): 3000,- Kč
diety (5 dní): 6000,- Kč
5) Sociální a zdravotní pojištění a FKSP (37 % z mezd): 76 000,-Kč (35%), univerzita nehradí FKSP (2%)
Investiční prostředky
na tento projekt nejsou požadovány žádné investiční prostředky
Mzdové náklady
Tým navrhovatele a spolupracovníka bude vybírat texty vhodné k rozšíření textového korpusu, organizovat a provádět jejich zpracování včetně provádění kolací, a poté bude zařazovat texty do budovaného korpusu starobabylónských textů. Vzhledem k náročnosti této činnosti by bylo žádoucí, aby grantový projekt počítal rovněž se mzdovými náklady pro navrhovatele a spolupracovníka.
mzdy řešitelského kolektivu (navrhovatel a spolupracovník): 72 000,- Kč
Technický personál zajistí nasnímání starobabylónských textů a jejich převedení do elektronické podoby. Bude se jednat o dva pracovníky, kteří budou tuto práci provádět na pracovišti navrhovatele. Tito pracovníci budou rovněž testovat PHP skripty, aby byla zajištěna funkčnost a přístupnost korpusu na síti internet.
mzdy technického personálu (dva techničtí pracovníci): 144 000,-
Podpis navrhovatele (Rahman): Datum:

<u>Část B-mzdy</u>

Mzdové náklady pro pracoviště navrhovatele (uchazeče) pro 1. rok řešení

(finanční údaje uvádějte jako celočíselné hodnoty v tis. $K\check{c}$)

Uchazeč: Navrhovatel:	studií	česká univerzita v Plzni - Fakulta h Furat Rahman, Ph.D.	ımanitních	Registrační číslo:	405/05/053	3
		odborných pracovníků:				
		Ĭ ·		D (1)	Požadované prost	ředky od GA ČR
Jn	méno	Příjmení		Pracovní kapacita na řešení	Roční mzda včetně osobního příplatku	Odměna za rok
Furat		Rahman		33	36	(
Lukáš		Pecha		33	36	(
Náklady na mzdy a	odměny tech	nického personálu celkem za pra	acoviště			
		-		Požadované pro	středky od GA ČR	
				mzdy		něny
Počet pracovníků		2		14	4	
Ostatní osobní nák	lady (dohodu o	o provedení práce nebo dohody o p	oracovní činr	nosti) - uveďte typ pra	covní činnosti:	
Typ činnosti						Celkem požadované
Podpis navrhovatele (l	Rahman):				Datum:	

405/05/0533

Datum:

Podpis navrhovatele (Rahman):

Uchazeč:

Grantová agentura České republiky

Západočeská univerzita v Plzni - Fakulta humanitních studií

Část E

Finanční podpory, které navrhovatel získal z jiných zdrojů

Následující údaje uveďte pro navrhovatele. Neúplnost údajů bude mít za následek vyřazení ze soutěže

Registrační číslo:

Navrhovatel:	PhDr. Furat Rahi	man, Ph.D.	
Projekty v současné	době podporované		
Kdo dotaci poskytuje		Reg. č. a zkrácený název projektu	Celková dotace na projekt v tis Kč
-			0
Doba řešení od-do (roky)	Pracovní kapacita	kapacita Řešitelské pracoviště	
-	0%		
Projekty v současnos	sti navrhované k podj	poře	
Kdo dotaci poskytuje		Reg. č. a zkrácený název projektu	Celková dotace na projekt v tis Kč
			0
Doba řešení od-do (roky)	Pracovní kapacita	vacita Řešitelské pracoviště	
	0%		

Grantová agentura České republiky - Část C Zdůvodnění návrhu

Jméno navrhovatele: PhDr. Furat Rahman, Ph.D.

Název projektu: Elektronický korpus starobabylónských textů publikovaný na síti internet

Současný stav řešené problematiky

Starobabylónština je vývojová fáze akkadštiny, semitského jazyka, kterou se hovořilo a psalo v 1. polovině 2. tis. př. Kr. Starobabylónské období je dobou mimořádného rozkvětu mezopotámského písemnictví. Plodem tvůrčího ducha této doby jsou pozoruhodná literární díla (např. Epos o Gilgamešovi, báje o Etanovi, mýtus o Atrachasísovi), ale i jiné druhy písemných pramenů, které vrhají světlo na každodenní život starých Babylóňanů (zákony Chammurabiho, oficiální i soukromá korespondence, smlouvy, zápisy ze soudních pří), nezanedbatelná je i gramatická a lexikální tradice, jejíž počátky můžeme sledovat již v tomto období (slovníky a gramatická texty, které obsahují vůbec první odborné gramatické termíny v dějinách). Tyto texty dosvědčují, že již v této době vzniklo teoretické myšlení o jazyce resp. jeho analýza. Babylóňané sestavovali slova do rozsáhlých lexikálních kompendií, která systematicky řadili podle obsahu do sbírek.

Zkoumání starobabylónského jazyka je velmi ztěžováno tím, že badatelé, kteří se zabývají starobabylónským obdobím, nemají v současné době k dispozici žádný reprezentativní a obsáhlý elektronický korpus textů z této důležité fáze mezopotámských dějin. Korpus textů, který by obsahoval písemné prameny ze všech relevantních žánrů starobabylónského písemnictví, je nezbytným předpokladem pro zkvalitnění práce, neboť umožní rychle a spolehlivě vyhledávat doklady ze starobabylónských textů. V současné době existují elektronické korpusy pro řadu jiných starověkých jazyků (řečtina, latina a biblická hebrejština), avšak pro akkadský jazyk a jeho jednotlivé vývojové fáze nebyl dosud vytvořen podobný prostředek.

Stávající slovníky sice zčásti slovní zásobu starobabylónštiny zpracovávají (Akkadisches Handwörterbuch - W. von Soden, Chicago Assyrian Dictionary - dosud nekompletní), nejsou v nich však v dostatečné míře zastoupeny texty publikované v novějších edicích. Obsahují textový materiál v akkadském jazyce, od 3. tis. až do 1. tis. př. Kr., což do značné míry zastírá chronologické a geografické rozdíly v sémantice jednotlivých lexémů. Pro analýzu starobabylónských textů jsou tyto slovníky obtížně použitelné, protože často ani hledaný lexém nezpracovávají, nebo neuvádějí bližší údaje o časovém zařazení jednotlivých dokladů.

Cíle řešení a časový rozvrh řešení; předpokládané výstupy

Cílem projektu je zpracovat textový materiál pro vytvoření a následnou publikaci elektronického korpusu starobabylónských textů. Vznikne tak korpus, který bude kdykoliv a kdekoliv přístupný mezinárodní badatelské obci na síti internet podobně jako je tomu v případě korpusu sumerských literárních textů na universitě v Oxfordu (http://www-etcsl.orient.ox.ac.uk/).

Pojetí připravovaného korpusu navazuje na dřívější projekt doc. PhDr. Petra Vavrouška, CSc., na kterém se navrhovatel a spolupracovník aktivně podíleli. Projekt byl podporován GAČR (1994 – 1996) a díky tomu byl vytvořen solidní základ pro budování kvalitního textového korpusu. Tento korpus v současné době obsahuje přes 3000 textů (zejména dopisů, v menší

míře královských nápisů, smluv a administrativních dokumentů) a je přístupný odborné veřejnosti na internetové adrese URL: http://www.klinopis.cz. Cílem předkládaného projektu je podstatné rozšíření a zkvalitnění textové základny a doplnění relevantních textů ve spolupráci se zahraničními badateli, kteří se na zkoumání starobabylónských textů specializují.

K hlavním cílům projektu bude patřit zejména:

- 1) rozšíření budovaného korpusu starobabylónských textů o další písemný materiál a sestavení katalogu textů, který bude publikován elektronicky na fakultním serveru (URL: http://www.ksa.zcu.cz). Katalog bude obsahovat relevantní informace o všech textech, které budou součástí korpusu. Budou v něm uvedeny zejména údaje o datování a provenienci textů, jejich zařazení do určité skupiny (dopisy, královské nápisy, smlouvy aj.), autor přepisu, datum vložení do databáze a bibliografické odkazy.
- 2) zpřístupnění textů mezinárodní akademické obci na síti internet (na serveru Katedry antropologie v podobě jednoduché vyhledávací služby podobně jako byl zpřístupněn Český národní korpus budovaný v ústavu Českého národního korpusu, URL: http://ucnk.ff.cuni.cz)
- 3) vytvoření programového zázemí redakčního systému, který umožní podílet se na zpracování katalogu i přepisu textů badatelům kdekoliv na světě prostřednictvím internetu (PHP skripty a následné zpracování vyplněných "formulářů")

V závěru prvního roku řešení projektu předpokládáme dokončení základní struktury SQL databáze, převodu textů z národní kódové stránky do kódování Unicode (PHP skripty) a zveřejnění první části textového materiálu na síti internet. Bude se jednat o ekonomické dokumenty, smlouvy a některé starobabylónské dopisy (celkem asi 2500 textů). Ve druhém roce bude propracována a zveřejněna katalogová část projektu, což umožní vmžiku získat informace o jednotlivých textech. Zároveň bude korpus rozšířen o další kategorie písemných pramenů (zejména ekonomické dokumenty, smlouvy atd., v rozsahu asi 2000 textů).

V závěrečném roce bude do korpusu a katalogu vloženo dalších 2000 textů. Hlavním předpokládaným výstupem bude vytvoření široce přístupného korpusu textů a katalogu, který bude obsahovat relevantní informace o jednotlivých textech. Díky redakčnímu systému bude možno rozšiřovat stávající korpus textů i katalog. Na této práci se již nyní podílejí někteří zahraniční badatelé (např. Dr. Sergej Ljosov z Moskevské státní university). Zahájili jsme již předběžná jednání s kolegy z dalších zahraničních pracovišť, kteří rovněž projevili zájem podílet se na vytváření starobabylónského textového korpusu (např. prof. Francesco Caramelo z university v Lisabonu, prof. Michael P. Streck z university v Lipsku). Projekt zaměřený na rozšíření a zkvalitnění stávajícího korpusu starobabylónských textů byl zveřejněn na internetové konferenci ANE v závěru roku 2002, kde se setkal s živým ohlasem mezinárodní badatelské obce.

V současné době vzniká na zahraničních pracovištích několik obdobně zaměřených projektů. Tyto projekty si kladou za cíl vytvořit specializované korpusy textů z různých období mezopotamských dějin (např. mezinárodní projekt CDLI, jenž je zaměřen na zpracování textů ze staršího období - 3. tis. př. Kr.). Navázali jsme již předběžné kontakty s badateli, kteří se podílejí na vytváření tohoto korpusu a v budoucnu se chceme v katalogizaci písemných pramenů starobabylónského období přiblížit kvalitnímu standardu, který byl v rámci tohoto projektu vytvořen.

Pokud by byl tento jednotný datový formát používán i tvůrci jiných textových korpusů, byla by zajištěna vzájemná kompatibilita těchto korpusů, jež by podstatným způsobem zjednodušila vyhledávání v rozsáhlém souboru textů, pokrývajícím velmi dlouhý časový úsek.

Koncepční a metodické přístupy

Teoretickým základem pro budování korpusu starobabylónských textů je využití poznatků získaných při vytváření obdobných jazykových korpusů, ať se již jedná o korpusy živých jazyků (Český národní korpus), nebo o korpusy jazyků mrtvých (Corpus linguae graecae, korpus indoevropských jazyků Titus, přístupný na http://titus.uni-frankfurt.de). Nezbytným předpokladem pro vytváření textového korpusu jsou dlouhodobě a systematicky získávané znalosti z korpusové lingvistiky, které si navrhovatel osvojil v minulých letech, zejména během přednášek prof. F. Čermáka (Ústav českého národního korpusu FFUK). Základním předpokladem pro podstatné rozšíření stávajícího korpusu je doplnění textové databáze starobabylónských textů, aby v ní byly reprezentativně zastoupeny všechny typy písemných pramenů. Jedná se především o ekonomické dokumenty a smlouvy, které tvoří podstatnou část starobabylónského písemného dědictví. Tím bude zajištěna dostatečná reprezentativnost korpusu, který bude zahrnovat podstatnou část starobabylónské slovní zásoby.

Připravovaný korpus se nebude omezovat na zpracovávání starobabylónských textů na základě publikovaných ručních překreseb (autografií), nýbrž počítá rovněž s tím, že tyto autografie budou konfrontovány s originálními klínopisnými tabulkami, které jsou uloženy v různých světových muzeích. Provádění těchto kolací je nutné k tomu, aby byla zajištěna vysoká míra spolehlivosti přepisů jednotlivých textů a aby množství nejasných a sporných bodů bylo omezeno na minimum.

Význam grantového projektu pro praxi

Projekt bude bezesporu velkým přínosem pro světovou badatelskou veřejnost, neboť umožní podstatným způsobem zrychlit a zkvalitnit práci s textovými prameny ze starobabylónského období. Přinese nejen jednotné a aktualizované přepisy textů, získané na základě konfrontace autografií s originály starobabylónských tabulek, nýbrž také katalog, které dosud v obdobném rozsahu není k dispozici. Projekt umožní vědcům klást a zodpovídat otázky, které na základě stávajících edicí a zastaralých bibliografických pramenů nebyly vůbec myslitelné, jako například řazení textů do skupin na základě obsahových kritérií, na základě jejich provenience a datování, určování kolokací lexikálních jednotek, sestavování aktualizovaných seznamů antroponym, toponym, jmen božstev aj.

Předpoklady pro řešení projektu

Týmová spolupráce navrhovatele a spolupracovníka se již velmi dobře osvědčila při naplňování cílů stanovených v rámci dvou ročních grantů FRVŠ, které byly úspěšně obhájeny. V rámci těchto grantových projektů tým vypracoval a připravil do tisku "Dějiny Mezopotámie", Karolinum, Praha 1998, ISBN 80-7184-416-0, 266 str., a "Základy starobabylónštiny", Karolinum, Praha 2000, ISBN 80-7184-997-9, 416 str., které tvoří základ studia klínopisu na ZČU v Plzni.

Navrhovatel prováděl v listopadu 2003 kolace starobabylónských textů v muzeu v Berlíně a v současné době připravuje novou edici starobabylónských dopisů uložených v Archeologickém muzeu v Istanbulu (tento výzkum byl umožněn díky stipendiu, které navrhovatel obdržel od American Research Institute in Turkey - badatelské stipendium od nadace A. W. Mellona). Pro pracoviště navrhovatele a spolunavrhovatele bude zapotřebí obstarat novější edice starobabylónských textů, jakož i sekundární literaturu, která bude nutná pro kvalitní zpracování těchto textů.

Navrhovatel bude při plnění tohoto grantového projektu využívat svých rozsáhlých znalostí elektronického zpracování textů, především v oblasti SQL databází. Navrhovatel rovněž soustavně sleduje nejnovější trendy v elektronickém publikování, především standard elektronického značkování dokumentů (eXtended Mark-up Language), využívaný v obdobném mezinárodním projektu, který se však zabývá výhradně texty ze 3. tis. př. Kr. (http://cdli.ucla.edu/index.html).

Spolupracovník patří mezi naše přední znalce starobabylónského jazyka a jeho písemných památek. Je garantem studia kulturní antropologie Předního východu na katedře antropologie FHS ZČU v Plzni a kromě toho je rovněž vědeckým pracovníkem Orientálního ústavu AV ČR. Jeho vědecká erudice zajišťuje vysokou kvalitu projektu.

Grantová agentura České republiky - Část D Navrhovatel a spolunavrhovatelé

Jméno navrhovatele: PhDr. Furat Rahman, Ph.D.

Navrhovatel:

PhDr. Furat Rahman, Ph.D. (nar. 1967): 1986-1992 studium na FFUK v Praze (arabistika, klínopis a perština); 1992 obhajoba magisterské práce "Vlastní jména v starobabylónských dopisech". Během studia zpracování starobabylónských textů v počítači a další aktivní práce na počítačích (po dva roky pracovník Laboratoře výpočetní techniky FFUK). V letech 1992-1998 asistent, později odborný asistent v Ústavu starého Předního východu FFUK. Od října 1992 do července 1993 studijní pobyt na univerzitě v Mnichově (stipendium DAAD; další studium akkadského a sumerského jazyka, zpracovávání sumerských textů v počítači apod.). V letech 1993-1998 postgraduální studium na FFUK v Praze, obhajoba disertační práce "Zkrácená antroponyma ve starobabylónštině". Od r. 2001 přednáší akkadský a sumerský jazyk a literaturu na Západočeské univerzitě v Plzni. Od r. 2001 člen Pražského lingvistického kroužku. V listopadu 2003 studijní pobyt v muzeu v Berlíně (studium starobabylónských tabulek), od ledna do března 2004 pobyt v Istanbulu (zpracovávání starobabylónských dopisů uložených v Archeologickém muzeu; stipendium od nadace A. W. Mellona).

Výběr z bibliografie:

- Sumerische Lesestücke. Ein Versuch der Hypertext-Bearbeitung auf dem CD-ROM Datenträger. 5D Software, Praha 1996.
- Nea Nováková, Lukáš Pecha, Furat Rahman, Dějiny Mezopotámie. Karolinum, Praha 1998. 266 str. ISBN 80-7184-416-0.
- Nea Nováková, Lukáš Pecha, Furat Rahman, Základy starobabylónštiny, Karolinum, Praha 2000. 416 str. ISBN 80-7184-997-9.

- "Některé aspekty vzniku a původu nejstarší gramatické tradice aneb sumerská gramatika trochu jinak", in: I. Budil, P. Charvát (eds.), Orientalia Antiqua Nova I. Sborník z mezinárodního vědeckého kolokvia. Plzeň 2001, str. 43–48.
- "Starobabylónské věštecké texty úvod a některé aspekty", in: I. Budil, P. Charvát (eds.),
   Orientalia Antiqua Nova III. Sborník z mezinárodního vědeckého kolokvia. Dobrá Voda 2003, str. 115–120.

Spolupracovník:

PhDr. Lukáš Pecha, Ph.D. (nar. 1969), 1987–1992 studium na FFUK v Praze (obor klínopisperština). Během studia zpracovával starobabylónské texty do počítače. Od října 1992 do srpna 1993 studijní pobyt na universitě v Münsteru (prohlubování znalostí akkadštiny, studium urartejštiny, churritštiny a ugaritštiny, zpracovávání staroasyrských textů; stipendium DAAD). V letech 1993–1998 postgraduální studium na FFUK v Praze, obhajoba disertační práce "Označení poplatků ve starobabylónských dopisech". Od r. 1998 až dosud nejdříve odborný, později vědecký pracovník Orientálního ústavu AV ČR. Od r. 1999 působí rovněž na Fakultě humanitních studií ZČU v Plzni, kde přednáší dějiny, hospodářstí a společnost starověkého Předního východu. Je vedoucím oddělení kulturní antropologie Předního východu.

Výběr z bibliografie:

- Nea Nováková, Lukáš Pecha, Furat Rahman, Dějiny Mezopotámie. Karolinum, Praha 1998. 266 str. ISBN 80-7184-416-0.
- "Das Amt des šassukkum in der altbabylonischen Zeit", in: Archív orientální 67 (1999), str. 51–71.
- Nea Nováková, Lukáš Pecha, Furat Rahman, Základy starobabylónštiny, Karolinum, Praha 2000. 416 str. ISBN 80-7184-997-9.
- "Die *igisûm*-Abgabe in den altbabylonischen Quellen", in: *Archív orientální* 69 (2001), str. 1–20.
- "Vojsko opora moci starobabylónských králů", in: I. Budil, P. Charvát (eds.), Orientalia Antiqua Nova III. Sborník z mezinárodního vědeckého kolokvia. Dobrá Voda 2003, str. 103–114.
- Starobabylónský stát. Politický vývoj, hospodářství, státní správa. Orientální ústav AV ČR, Praha 2003. 279 str. (ISBN 80-85425-51-3).